

BỘ CÔNG THƯƠNG
CỤC PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI

Số 07
2024

Bản tin PHÒNG VỆ THƯƠNG MẠI & CẢNH BÁO SỚM

Hàng tuần

Thực hiện bởi
**TRUNG TÂM THÔNG TIN
VÀ CẢNH BÁO**

Địa chỉ: Số 25 Ngõ Quyền,
Hoàn Kiếm, Hà Nội
Tel: (024) 22205304
Website: www.trav.gov.vn

Chủ trách nhiệm nội dung
Võ Văn Thúy

Giám đốc

Trung tâm thông tin và Cảnh báo

Liên hệ:

Phạm Thu Hà
Nguyễn Phương Trang

Thiết kế:

Nguyễn Mạnh Hùng
E-mail: ciew@moit.gov.vn

Bản quyền của TRAV

NỘI DUNG CHÍNH

- ◆ Chính phủ khởi xướng điều tra chống bán phá giá hóa chất nhập khẩu từ Trung Quốc, Nhật Bản
- ◆ Điều tra chống bán phá giá được khởi xướng đối với lá nhôm nhập khẩu từ Trung Quốc
- ◆ Giá xuất khẩu gạo của Ấn Độ tăng vọt trong bối cảnh thuế xuất khẩu gạo cao hơn
- ◆ Các đơn kiện mới về thuế chống bán phá giá và thuế chống trợ cấp đối với Ferrosilicon từ Brazil, Malaysia, Kazakhstan và Nga
- ◆ Tình hình xuất nhập khẩu mặt hàng xe đạp điện của Việt Nam tại thị trường Hoa Kỳ

Chính phủ khởi xướng điều tra chống bán phá giá hóa chất nhập khẩu từ Trung Quốc, Nhật Bản

Ấn Độ đã khởi xướng điều tra chống bán phá giá đối với việc nhập khẩu một loại hóa chất dùng trong ngành cao su từ Trung Quốc và Nhật Bản sau đơn khiếu nại của một doanh nghiệp trong nước.

Cơ quan điều tra của Bộ thương mại, Tổng cục Phòng vệ Thương mại (DGTR) đang điều tra cáo buộc bán phá giá “Lưu huỳnh không hòa tan”.

Oriental Carbon & Chemicals Ltd đã nộp đơn lên cơ quan có thẩm quyền để tiến hành điều tra cáo buộc bán phá giá các hóa chất đến từ hai quốc gia này.

Theo thông báo của DGTR, người nộp đơn đã cung cấp bằng chứng sơ bộ về thiệt hại mà ngành sản xuất trong nước phải gánh chịu do hàng nhập khẩu bán phá giá.

“Cơ quan có thẩm quyền sẽ bắt đầu một cuộc điều tra chống bán phá giá đối với cáo buộc bán phá giá và gây thiệt hại vật chất cho ngành sản xuất trong nước,” Theo thông báo của DGTR cho biết.

Nếu việc bán phá giá được xác định đã gây thiệt hại vật chất cho người chơi trong nước, DGTR sẽ khuyến nghị áp dụng thuế chống bán phá giá đối với hàng nhập khẩu.

Bộ tài chính đưa ra quyết định cuối cùng về việc áp thuế.

Các cuộc điều tra chống bán phá giá được các nước tiến hành để xác định liệu các ngành công nghiệp trong nước có bị thiệt hại do hàng nhập khẩu giá rẻ tăng vọt hay không.

Như một biện pháp trả đũa, họ áp đặt các nghĩa vụ này theo cơ chế đa phương của Tổ chức Thương mại Thế giới (WHO) có trụ sở tại Geneva. Thuế này nhằm mục đích đảm bảo thực tiễn thương mại công bằng và tạo ra một sân chơi bình đẳng giữa các nhà sản xuất trong nước với các nhà sản xuất và xuất khẩu nước ngoài.

Ấn Độ, Trung Quốc và Nhật Bản là thành viên của WTO, một cơ quan thương mại đa phương gồm 166 thành viên.

Ấn Độ đã áp đặt thuế chống bán phá giá đối với một số sản phẩm để giải quyết hàng nhập khẩu giá rẻ từ nhiều nước khác nhau, bao gồm cả Trung Quốc.

Điều tra chống bán phá giá được khởi xướng đối với lá nhôm nhập khẩu từ Trung Quốc

Chính phủ Ấn Độ đã khởi xướng điều tra chống bán phá giá đối với giấy nhôm nhập khẩu dùng để đóng gói thực phẩm từ Trung Quốc.

Động thái này được đưa ra sau khi các nhà sản xuất trong nước cáo buộc bán phá giá sản phẩm từ nước láng giềng, gây thiệt hại vật chất cho ngành sản xuất trong nước.

Tổng cục Phòng vệ thương mại (DGTR) và cơ quan điều tra của Bộ Thương mại sẽ tiến hành điều tra sau đơn khiếu nại của các nhà sản xuất lá nhôm lớn của Ấn Độ.

Các nhà sản xuất bao gồm Hindalco Industries, Shyam Sel & Power Ltd, Shree Venkateshwara Electrocast, Lá Ravi Raj, Sản phẩm lá GLS và Lá nhôm LSKB.

Nếu DGTR chứng minh rằng hàng nhập khẩu bán phá giá đã gây thiệt hại vật chất cho ngành sản xuất trong nước, cơ quan này có thể khuyến nghị áp dụng thuế chống bán phá giá đối với các lô hàng giấy nhôm nhập khẩu từ Trung Quốc.

Những mức thuế như vậy nhằm mục đích tạo ra một sân chơi bình đẳng cho các nhà sản xuất Ấn Độ trước sự cạnh tranh của nước ngoài.

Ấn Độ trước đây đã áp dụng các biện pháp chống bán phá giá đối với một số sản phẩm từ nhiều quốc gia khác nhau, bao gồm cả Trung Quốc, để bảo vệ các nhà sản xuất trong nước khỏi các hoạt động thương mại không công bằng và sự gia tăng nhập khẩu giá rẻ.

Tổ chức Thương mại Thế giới (WHO) trừng phạt thuế chống bán phá giá theo cơ chế đa phương nhằm thúc đẩy thương mại công bằng giữa các quốc gia thành viên.

Kết quả của cuộc điều tra này sẽ không chỉ quyết định số phận của hoạt động nhập khẩu lá nhôm từ Trung Quốc mà còn tạo tiền lệ cho các hoạt động thương mại trong tương lai.

Giá xuất khẩu gạo của Ấn Độ tăng vọt trong bối cảnh thuế xuất khẩu gạo cao hơn

Anti-Dumping

Giá xuất khẩu gạo tại nước xuất khẩu hàng đầu Ấn Độ tăng trong tuần này do các thương nhân tính thuế cao hơn đối với các lô hàng gạo. Trong khi đó, nhu cầu vẫn mờ nhạt ở nhà cung cấp đối thủ Thái Lan.

Giá gạo đồ 5% tám của Ấn Độ tăng lên 550 USD-558 USD/tấn từ mức 543 USD-550 USD vào tuần trước.

Giá đạt kỷ lục 560 USD vào đầu tháng này sau khi Ấn Độ áp thuế xuất khẩu 20% đối với gạo đồ vào tháng 8 để kiểm soát giá trong nước.

Một thương nhân ở New Delhi cho ET biết: “Chúng tôi đã phải tăng giá vì chính phủ đang xem xét tổng giá trị giao dịch thay vì giá trị Free on Board để tính thuế”.

Một số nhà xuất khẩu Ấn Độ đã nhận được thông báo trả chênh lệch thuế đối với gạo xuất khẩu trong 18 tháng qua, có khả năng làm tê liệt các lô hàng.

Tại Thái Lan, giá gạo 5% tấm giảm xuống mức 585-590 USD/tấn từ mức 598 USD/tấn do đồng Baht yếu hơn và nhu cầu yếu, mặc dù người mua Indonesia ủng hộ. Gạo 5% tấm của Việt Nam không đổi ở mức 590-595 USD/tấn do các nhà xuất khẩu giảm mua từ nông dân sau khi Mỹ dự báo nhập khẩu của Philippines giảm trong năm nay. Trong khi đó, giá gạo ở Bangladesh vẫn ở mức cao bất chấp năng suất và dự trữ tốt, thúc đẩy kế hoạch cho phép tư nhân nhập khẩu lên tới 200.000 tấn để hạ nhiệt giá gạo trong nước.

Các đơn kiện mới về thuế chống bán phá giá và thuế chống trợ cấp đối với Ferrosilicon từ Brazil, Malaysia, Kazakhstan và Nga

Vào ngày 28 tháng 3 năm 2024, đơn kiện về thuế chống bán phá giá (AD) và thuế chống trợ cấp (CVD) đã được nộp đối với mặt hàng ferrosilicon có nguồn gốc từ Brazil, Malaysia, Kazakhstan và Nga. Các kiến nghị được đệ trình bởi các doanh nghiệp bao gồm CC Metals and Alloys, LLC và Ferroglobe USA, Inc.

Luật chống bán phá giá của Hoa Kỳ áp đặt các mức thuế đặc biệt để chống lại hàng nhập khẩu được bán ở Hoa Kỳ với giá thấp hơn “giá trị thông thường”. Luật chống trợ cấp của Hoa Kỳ áp đặt các mức thuế đặc biệt để chống lại hàng nhập khẩu được bán tại Hoa Kỳ với lợi ích từ trợ cấp của chính phủ nước ngoài. Để áp dụng thuế, chính phủ Hoa Kỳ phải xác định không chỉ

việc bán phá giá và/hoặc trợ cấp đang diễn ra mà còn phải xác định rằng có “thiệt hại vật chất” (hoặc đe dọa gây ra) do hàng nhập khẩu được bán phá giá và/hoặc trợ cấp. Các nhà nhập khẩu phải chịu trách nhiệm về mọi khoản thuế tiềm ẩn được áp dụng. Ngoài ra, những cuộc điều tra này có thể tác động đến người mua bằng cách tăng giá và/hoặc giảm nguồn cung ferrosilicon.

Phạm vi điều tra:

Phạm vi của cuộc điều tra này bao gồm tất cả các dạng và kích cỡ của ferrosilicon, bất kể loại nào, bao gồm cả than bành ferrosilicon. Ferrosilicon là một hợp kim sắt có chứa 4% trọng lượng sắt trở lên, hơn 8% nhưng không quá 96% silicon, 3% hoặc ít hơn đối với phốt pho, tỉ lệ mangan 30% hoặc ít hơn, tỉ lệ magie ít hơn 3% và các chất khác có tỉ lệ 10% hoặc ít hơn. Hàng hóa được đề cập cũng bao gồm sản phẩm bán dưới dạng xỉ nếu sản phẩm đáp ứng các thông số kỹ thuật này.

Hàng hóa bị điều tra bao gồm vật liệu phù hợp với mô tả ở trên đã được hoàn thiện, đóng gói hoặc xử lý theo cách khác ở nước thứ ba, bao gồm cả việc thực hiện bất kỳ hoạt động mài hoặc hoàn thiện sản phẩm, đóng gói hoặc xử lý nào khác mà không loại bỏ mặt hàng nằm trong phạm vi điều tra nếu được thực hiện tại quốc gia sản xuất ferrosilicon.

Ferrosilicon hiện được phân loại theo các phân nhóm 7202.21.1000, 7202.21.5000, 7202.21.7500, 7202.21.9000, 7202.29.0010 và 7202.29.0050 của HTSUS. Mặc dù số HTSUS được cung cấp nhằm mục đích thuận tiện và hải quan, nhưng mô tả bằng văn bản về phạm vi vẫn mang tính phân cực.

Tình hình xuất nhập khẩu mặt hàng xe đạp điện của Việt Nam tại thị trường Hoa Kỳ

1. Tổng quan thị trường xe đạp điện của Hoa Kỳ và xu hướng

Xe đạp điện là một loại xe đạp tiêu chuẩn được trang bị động cơ điện, pin và hệ thống truyền lực. Xe đạp có thể di chuyển bằng cách đạp hoặc có thể chạy bằng pin sạc. Họ chủ yếu sử dụng pin axit chì và có thể bao phủ quãng đường dài chỉ với một lần sạc. Xe đạp điện vận hành đơn giản, thuận tiện cho mọi lứa tuổi và là một phương tiện thay thế kinh tế như một phương tiện giao thông thân thiện với môi trường so với các phương tiện cơ giới.

Thị trường xe đạp điện toàn cầu được phân loại dựa trên loại sản phẩm, cơ cấu truyền động, loại pin và khu vực. Tùy thuộc vào loại sản phẩm, nó được phân thành bàn đạp, bàn đạp tốc độ, ga theo yêu cầu và xe ga & xe máy. Theo cơ chế truyền động, nó được chia thành động cơ trung tâm, truyền động giữa và các loại khác. Trên cơ sở loại pin, nó được phân mảnh thành axit-chì, lithium-ion (Li-ion) và các loại khác. Theo khu vực địa lý, nó được phân thành thị trường Bắc Mỹ, Châu Âu, Châu Á-Thái Bình Dương và LAMEA.

Lĩnh vực xe đạp điện đang bùng nổ không chỉ ở EU mà còn ở cả Hoa Kỳ. Chỉ riêng ở Đức, doanh số bán hàng tại Đức đã tăng 19% trong năm 2017, theo Zweirad-Industrie-Verband, một tập đoàn công nghiệp. Các dấu hiệu của một sự bùng nổ tương tự có thể nhìn thấy ở khắp châu Âu. Theo dữ liệu của Ủy ban châu Âu (EC), tiêu thụ xe đạp điện tử ở EU đã tăng 74% từ tháng 01 năm 2014 đến tháng 9 năm 2017.

Chính vì thế, ngành xe đạp châu Âu và Hoa Kỳ vốn được hình thành lâu đời đã bị xáo trộn bởi sự chuyển đổi của người tiêu dùng sang xe đạp điện và sự gia tăng nhập khẩu xe đạp điện và xe đạp thông thường từ Trung Quốc. Điều đó có thể giúp giải thích tại sao các nhà sản xuất xe đạp được bảo hộ dưới hình thức thuế bán phá giá tạm thời đối với xe đạp điện Trung Quốc.

Tình hình xuất khẩu xe đạp điện từ các nước vào thị trường Hoa Kỳ giai đoạn 2019-2022:

Nhu cầu về xe đạp điện được thúc đẩy bởi nhu cầu về giao thông xanh và hướng đến việc tăng cường vận động nâng cao sức khỏe, đặc biệt là sau khi đại dịch Covid-19 lan rộng trên

toàn cầu thời gian qua. Kim ngạch nhập khẩu xe đạp điện tại thị trường Hoa Kỳ có xu hướng tăng mạnh trong giai đoạn từ 2020 – 2022.

Trong đó, kim ngạch xuất khẩu xe đạp điện từ Trung Quốc vẫn tăng 3,5%, từ 711 triệu USD năm 2020 lên 735 triệu USD năm 2021.

Trong cùng giai đoạn 2019-2020, kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam cũng tăng lên nhưng chưa đáng kể và vẫn chỉ chiếm tỉ trọng nhỏ trong cơ cấu nhập khẩu xe đạp điện của Hoa Kỳ. Xuất khẩu xe đạp điện của Việt Nam sang Hoa Kỳ chỉ tăng gấp 1,6 lần, từ 18,6 triệu USD năm 2019 lên 30,3 triệu USD năm 2020. Nhưng trong năm 2021 tổng kim ngạch nhập khẩu từ Việt Nam vào Hoa Kỳ đối với mặt hàng này lại có sự sụt giảm 1,02% tương ứng với xuất khẩu vào Hoa Kỳ năm 2021 là 26,3 triệu USD.

Theo số liệu thống kê được, trong 6 tháng đầu năm giai đoạn 2020-2022, ta có thể thấy rõ kim ngạch xuất khẩu mặt hàng này vào thị trường Hoa Kỳ đang ngày một tăng cao. Khi lượng xuất khẩu theo các tháng trong năm 2020 có sự tăng giảm và chênh lệch giữa các tháng là nhiều, nhưng trong năm 2022 lượng kim ngạch xuất khẩu đó đang tăng đều và giữa

các tháng từ tháng 1 đến tháng 6 năm 2022 không có sự khác biệt quá lớn như các năm trước.

2. Nhập khẩu mặt hàng xe đạp điện vào Hoa Kỳ từ các nước trên thế giới và từ Việt Nam

2.1. Tình hình chung về nhập khẩu nhóm hàng mã HS 871160 từ các nước trên thế giới vào Hoa Kỳ

Theo các dự báo kinh tế, Châu Á - Thái Bình Dương vẫn là thị trường cung cấp xe đạp điện lớn nhất. Châu Á - Thái Bình Dương đại diện cho thị trường xe đạp điện lớn nhất trên toàn thế giới và dự kiến sẽ ghi nhận mức tăng trưởng nhanh nhất trong suốt giai đoạn tới. Trung Quốc và Ấn Độ dự kiến sẽ tiếp tục dẫn đầu về mức tăng trưởng này. Hơn nữa, nhu cầu về xe đạp điện ở Trung Quốc càng được hỗ trợ bởi giá thành rẻ của những chiếc xe đạp này trong nước. Trong những năm gần đây, có thể thấy Trung Quốc đã xuất khẩu xe đạp điện với số lượng lớn sang Mỹ và các nước châu Âu.

Châu Âu và Bắc Mỹ dự kiến vẫn là những thị trường quan trọng khác của xe đạp điện trong những năm tới. Sự hiện diện của một số lượng lớn các nhà sản xuất xe đạp có trụ sở chính trong khu vực đã giúp thị trường này luôn khởi sắc. Hơn nữa, những khu vực này luôn dẫn đầu về mặt công nghệ. Bên cạnh đó, do ngày càng có nhiều người sử dụng xe đạp điện cho các

hoạt động đi lại, giải trí và thể dục hàng ngày, thị phần xe đạp điện ở Bắc Mỹ dự kiến sẽ có tốc độ tăng trưởng nhanh nhất trong giai đoạn dự báo.

Tình hình xuất khẩu xe đạp điện của Trung Quốc vào thị trường Hoa Kỳ:

Mặc dù đối với sản phẩm Trung Quốc bị áp thuế 25% nhưng kim ngạch xuất khẩu xe đạp điện của Trung Quốc sang Hoa Kỳ vẫn tăng 13,5%, từ 370 triệu USD năm 2018 lên 420 triệu USD năm 2019.

Nhưng lượng nhập khẩu xe đạp điện của Trung Quốc trong 2 năm 2020 và năm 2021 chỉ tăng số lượng nhỏ tương đương với 3,46% từ 711 triệu USD lên tới 735 triệu USD vào năm 2021.

Trong 3 quý đầu năm 2022 tổng kim ngạch xuất khẩu của Trung Quốc vào Hoa Kỳ đối với mặt hàng xe đạp điện tăng 51% tương đương từ 485 triệu USD thuộc quý I,II và III của năm 2021 lên tới 731 triệu USD trong 3 quý đầu năm 2022. Đây là dấu hiệu cho thấy kim ngạch xuất khẩu xe đạp điện của Trung Quốc vào Hoa Kỳ đang ngày tăng cao.

Tình hình xuất khẩu xe đạp điện của Đức vào thị trường Hoa Kỳ:

Trong giai đoạn năm 2020 đến năm 2021, kim ngạch xuất khẩu xe đạp điện của Đức vào Hoa Kỳ giảm sâu 51% từ 57 triệu USD năm 2020 giảm xuống còn 28 triệu USD trong năm 2021.

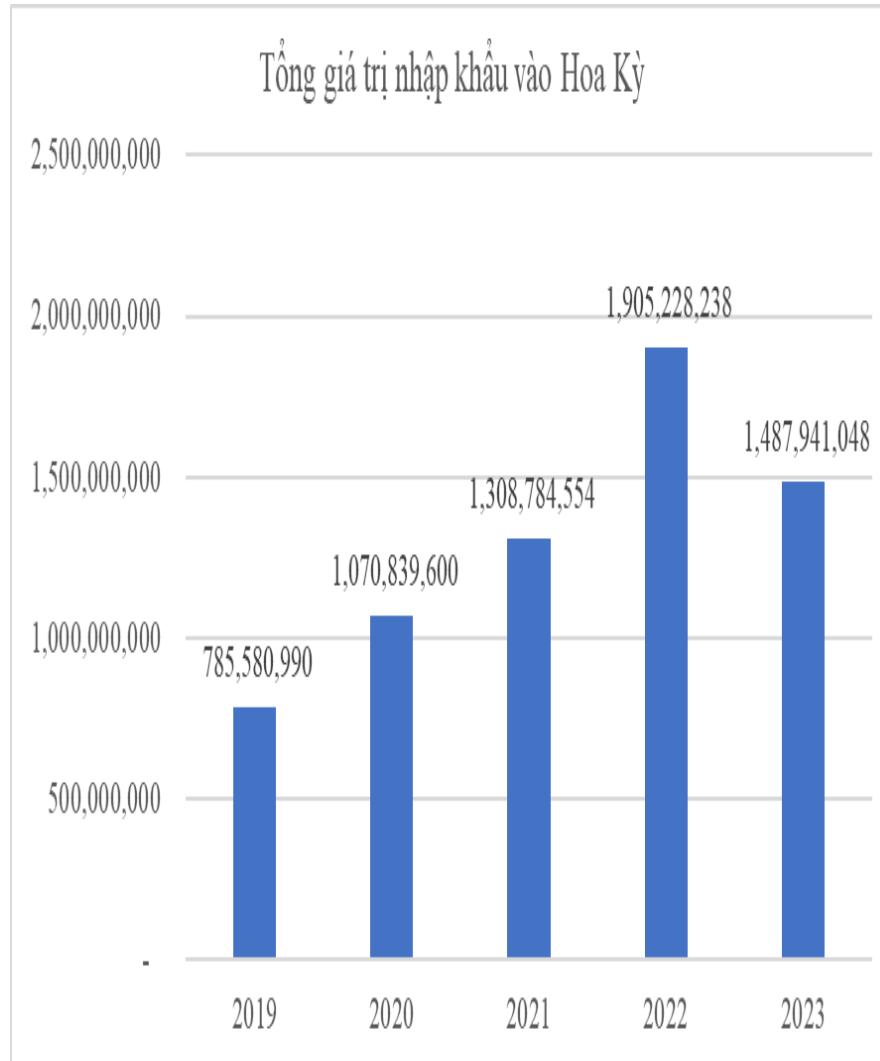
Kim ngạch nhập khẩu xe đạp điện của Đức vào Hoa Kỳ trong 9 tháng đầu năm 2021 và 2022 có sự sụt giảm là 17% tương đương với lượng nhập khẩu vào Hoa Kỳ năm 2021 trong 9 tháng đầu năm là 24 triệu USD tới 9 tháng đầu năm 2022 còn 19,7 triệu USD.

Tình hình xuất khẩu xe đạp điện của Việt Nam vào thị trường Hoa Kỳ:

Xe đạp điện nằm trong các mặt hàng thuộc danh sách nhập khẩu từ Trung Quốc bị Hoa Kỳ áp dụng thuế suất 25% kể từ ngày 23 tháng 8 năm 2018. Trong cùng giai đoạn, xuất khẩu xe đạp điện của Việt Nam sang Hoa Kỳ đã tăng gấp 4 lần, từ 4,5 triệu USD năm 2018 lên 18,6 triệu USD năm 2019.

Năm 2021, kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Hoa Kỳ là 26,3 triệu USD giảm 1,02 % so với năm 2020 là 30,3 triệu USD. Trong 9 tháng đầu năm 2022 xuất khẩu của Việt Nam sang Hoa Kỳ là 57 triệu USD so với 9 tháng đầu năm 2021 thì lượng nhập khẩu của Hoa Kỳ từ Việt Nam là 20 triệu USD tương đương với việc tăng 180%.

**Biểu đồ 1: Tổng trị giá nhập khẩu xe đạp điện mã HS
871160 vào Hoa Kỳ từ các nguồn trên thế giới, giai đoạn
2019-2023**

Nguồn: Tính toán từ số liệu của HIS

Có thể thấy tổng giá trị nhập khẩu mặt hàng xe đạp điện của Hoa Kỳ có mức tăng trưởng tốt và đều qua các năm. Năm 2022, Hoa Kỳ đạt kim ngạch nhập khẩu cao nhất từ trước đến nay với tổng giá trị nhập khẩu mặt hàng xe đạp điện đạt hơn 1.9 tỷ USD. Mặc dù được kì vọng sẽ nối tiếp đà tăng trưởng nhưng năm 2023 lại ghi nhận sự sụt giảm về tổng giá trị nhập khẩu của mã HS 871160 xuống còn 1.48 tỷ USD.

Hoa Kỳ nhập khẩu nhóm hàng này từ nhiều nguồn trên thế giới, trong đó nhiều nhất là từ Việt Nam, Trung Quốc, Canada và Đức.

Năm 2023, nhập khẩu nhóm hàng từ các nguồn cung ứng lớn là Trung Quốc, Việt Nam và Đức đều có dấu hiệu sụt giảm đáng kể. Trung Quốc giảm 25.34%, Đức giảm tới 41.64% và Việt Nam giảm 42.5%. Nhập khẩu nhóm hàng này từ 2 thị trường nhỏ hơn là Canada và Hàn Quốc lại có xu hướng tăng mạnh, kim ngạch xuất khẩu của Canada sang Hoa Kỳ tăng 32.59% và đặc biệt là Hàn Quốc với mức tăng trưởng về trị giá xuất khẩu lên đến gần 91, mặc dù thị phần của Hàn Quốc chỉ chiếm 0.17% của toàn ngành hàng.

Bảng 1: Các nguồn nhập khẩu chính nhóm hàng mã HS 871160 vào Hoa Kỳ trong năm 2022 và năm 2023

Nguồn cung ứng vào Hoa Kỳ	Trị giá NK 2022	Trị giá NK 2023	Thị phần 2022	Thị phần 2023	2023 so với 2022
Tổng NK vào Hoa Kỳ	1,905,228,238	1,487,941,048	100	100	
Trung Quốc	1,085,203,042	865,809,112	56.96	58.19	-25.34
Việt Nam	86,149,030	60,453,487	4.52	4.06	-42.50
Đức	22,970,329	16,216,904	1.21	1.09	-41.64
Canada	2,757,969	4,091,101	0.14	0.27	32.59
Hàn Quốc	231,157	2,538,211	0.01	0.17	90.89

Nguồn: Tính toán từ số liệu của IHS

2.2. Nhập khẩu từ Việt Nam và so sánh tương quan với các nguồn cung ứng lớn khác

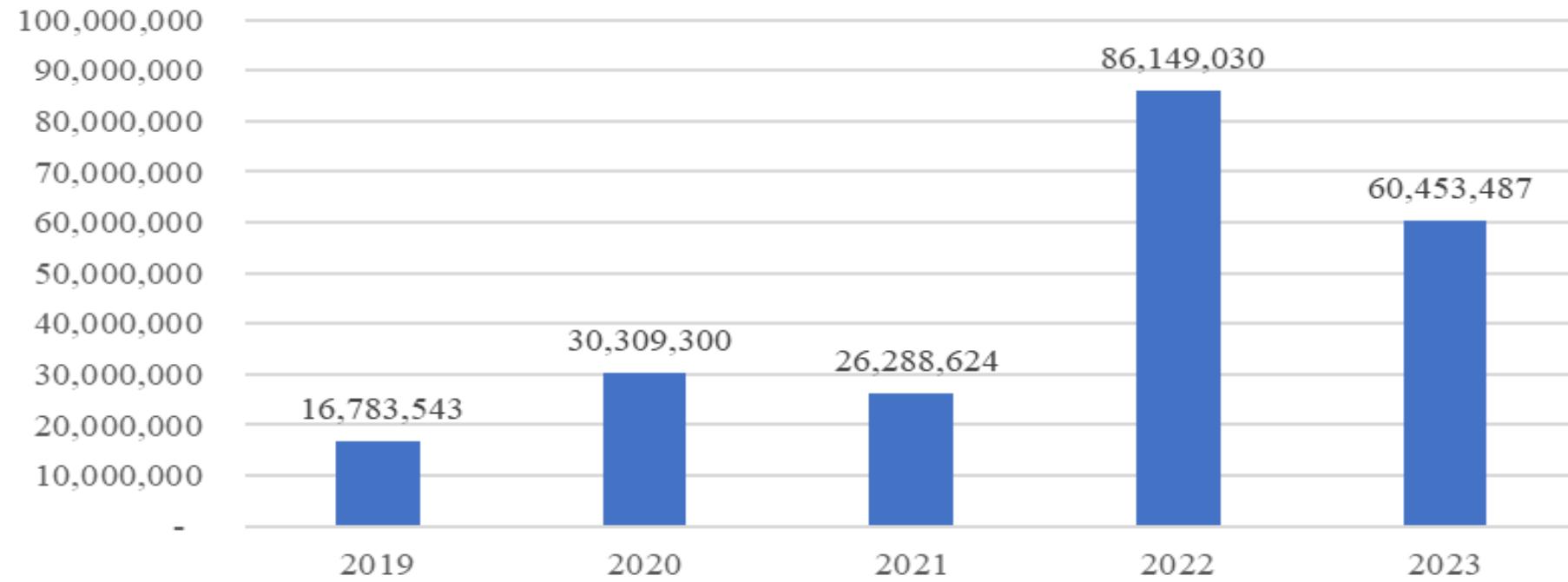
Việt Nam là một trong 5 nguồn cung ứng lớn nhất nhóm hàng mã HS 871160 vào Hoa Kỳ năm 2022 và năm 2023. Đáng lưu ý là nhập khẩu trong 9 tháng đầu năm nay từ Việt Nam vào Hoa Kỳ đã có sự sụt giảm so với cùng kỳ năm trước, đưa thị phần của hàng từ Việt Nam giảm từ mức 4.52% trong năm 2022 xuống còn 4.06% trong năm 2023. Trung Quốc vẫn duy trì vị thế là

nguồn cung ứng mặt hàng xe đạp điện lớn nhất vào Hoa Kỳ với thị phần lên đến 58.19%, tăng nhẹ so với 56.96% của cùng kỳ năm trước đó mặc dù ghi nhận tổng giá trị nhập khẩu giảm 25.34%.

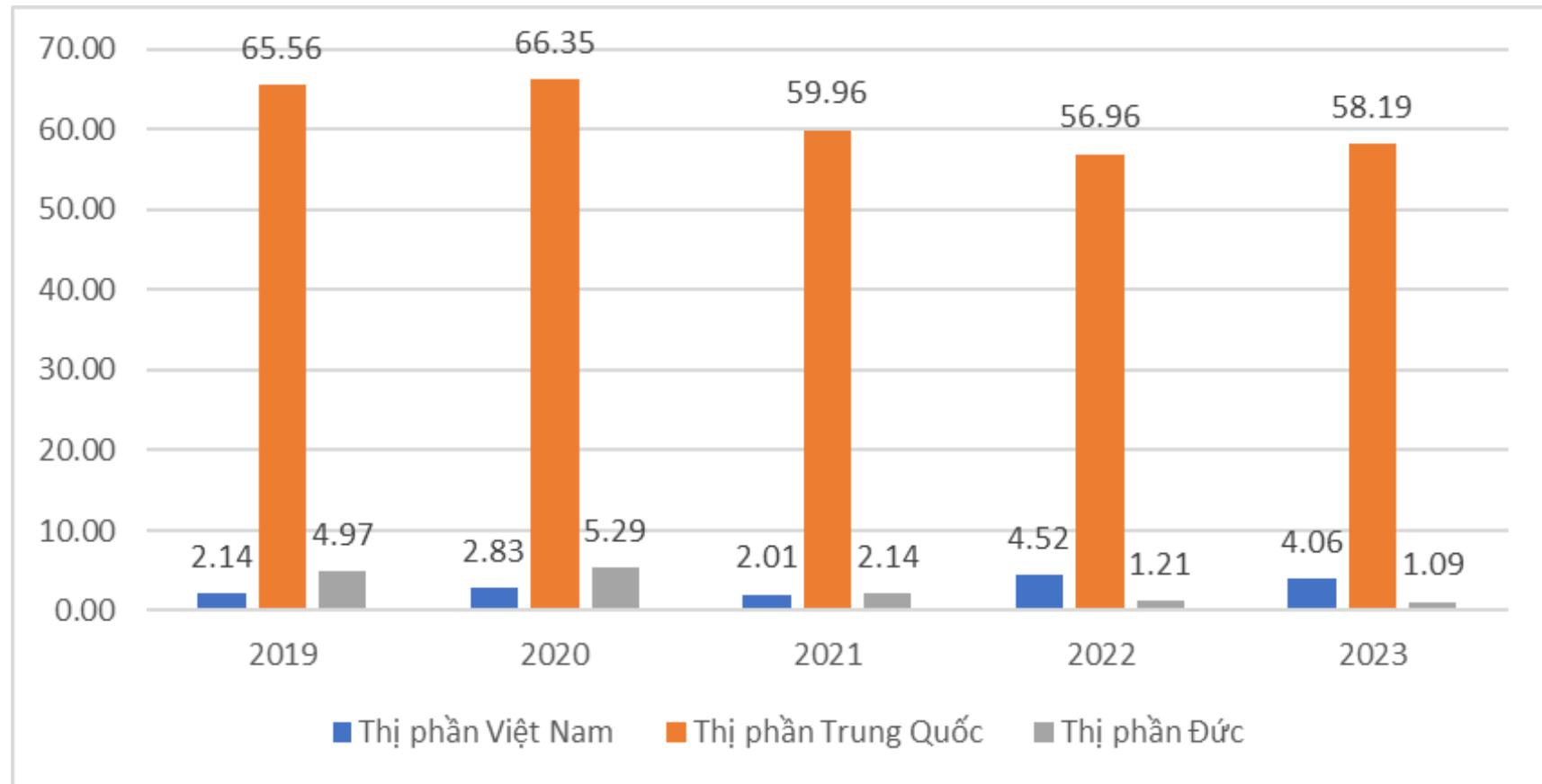
Năm 2022 ghi nhận sự tăng vọt về tổng giá trị xuất khẩu mặt hàng xe đạp điện của Việt Nam sang Hoa Kỳ lên đến 86.14 triệu USD. Tuy nhiên, sang năm 2023, cùng với Trung Quốc kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam giảm mạnh và chỉ đạt giá trị xuất khẩu là 60.45 triệu USD.

Biểu đồ 2: Tổng trị giá nhập khẩu mã HS 681099 vào Hoa Kỳ từ Việt Nam, giai đoạn 2019-9 tháng năm 2023

Tổng trị giá XK của Việt Nam sang Hoa Kỳ mã HS871160

Nguồn: Tính toán từ số liệu của IHS

Biểu đồ 3: So sánh thị phần của nhóm hàng mã HS 871160 nhập khẩu từ Việt Nam và các từ các nguồn cung ứng chính

Nguồn: Tính toán từ số liệu của HIS

3. Cảnh báo và khuyến nghị

Biện pháp thuế bổ sung theo Mục 301 đối với xe đạp điện nhập khẩu từ Trung Quốc

Ngày 23 tháng 8 năm 2018, Hoa Kỳ chính thức áp dụng thuế bổ sung 25% đối với xe đạp điện nhập khẩu từ Trung Quốc theo Mục 301 Luật Thương mại 1974. Đây là một phần trong danh sách 818 phân nhóm sản phẩm bị áp thuế, với tổng giá trị

thương mại lên tới 50 tỷ USD. Quyết định này được đưa ra sau kết luận từ báo cáo điều tra công bố vào tháng 3/2018, chỉ ra rằng Trung Quốc đã vi phạm các quy định về sở hữu trí tuệ và áp dụng các chính sách thương mại phân biệt đối xử, bất hợp lý, hạn chế quyền lợi của Hoa Kỳ.

Mục 301 Luật Thương mại 1974 cho phép Tổng thống Hoa Kỳ hành động để điều chỉnh thương mại với các quốc gia không tuân thủ cam kết quốc tế, đặc biệt trong trường hợp vi phạm quyền sở hữu trí tuệ hoặc hạn chế thương mại. Xe đạp điện, cùng với nhiều mặt hàng khác như thiết bị công nghệ và linh kiện điện tử, bị đánh giá là các sản phẩm chiến lược quan trọng bị ảnh hưởng bởi chính sách của Trung Quốc.

Danh sách các sản phẩm chịu thuế bổ sung được chia thành hai giai đoạn:

Giai đoạn 1: Thuế áp dụng trên các sản phẩm trị giá 34 tỷ USD, bắt đầu từ ngày 6/7/2018.

Giai đoạn 2: Thuế áp dụng trên các sản phẩm trị giá 16 tỷ USD, triển khai sau thời điểm đó.

Xe đạp điện nằm trong danh sách phân nhóm chịu thuế bổ sung, với mức thuế tăng đột ngột khiến ngành công nghiệp xe đạp điện bị tổn thất đáng kể.

Tác động của biện pháp thuế lên ngành công nghiệp xe đạp điện

Một trong những vấn đề lớn nhất đối với ngành công nghiệp xe đạp điện là thời gian thông báo và thực thi ngắn, chỉ từ vài ngày đến vài tuần. Điều này khiến các doanh nghiệp không đủ thời gian để điều chỉnh nguồn cung ứng hoặc tìm kiếm các giải pháp thay thế. Đối với nhiều công ty xe đạp điện có dây chuyền sản xuất và linh kiện phụ thuộc lớn vào nguồn cung từ Trung Quốc, mức thuế bổ sung 25% đã dẫn đến việc tăng chi phí đáng kể.

Các công ty xe đạp điện tại Hoa Kỳ gặp khó khăn trong việc điều chỉnh chiến lược kinh doanh. Một số doanh nghiệp nỗ lực chuyển nguồn cung ứng sang các quốc gia khác như Việt Nam, Thái Lan hoặc Hàn Quốc, nhưng không đạt được kết quả đáng kể trong thời gian ngắn. Điều này càng trở nên khó khăn hơn do nhu cầu xe đạp điện tăng mạnh sau đại dịch COVID-19, khiến áp lực chuỗi cung ứng trở nên nghiêm trọng.

Việc áp thuế bổ sung dẫn đến giá thành xe đạp điện nhập khẩu từ Trung Quốc tăng cao, gây ảnh hưởng lớn đến khả năng cạnh tranh của sản phẩm trên thị trường Hoa Kỳ. Nhiều doanh

nghiệp buộc phải tăng giá bán để bù đắp chi phí thuế quan, dẫn đến việc giảm sức mua từ người tiêu dùng.

Ngoài ra, các công ty tại Hoa Kỳ gặp khó khăn trong việc tìm nguồn cung ứng từ các quốc gia khác, dẫn đến sự phụ thuộc kéo dài vào nguồn nguyên liệu và sản xuất từ Trung Quốc, bất chấp mức thuế bổ sung.

Ngay trong năm 2018, Trung Quốc đã đưa vụ việc lên cơ quan xét xử của Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO), yêu cầu giải quyết theo cơ chế giải quyết tranh chấp. Trung Quốc cho rằng các biện pháp thuế của Hoa Kỳ vi phạm các quy định quốc tế theo Hiệp định Chung về Thuế quan và Thương mại (GATT) năm 1994.

Ban hội thẩm WTO, dựa trên bằng chứng từ phía Trung Quốc, đã kết luận rằng việc áp dụng thuế bổ sung của Hoa Kỳ:

Không phù hợp với Điều I:1 GATT 1994: Vi phạm nguyên tắc tối huệ quốc khi chỉ áp thuế lên sản phẩm từ Trung Quốc.

Không phù hợp với Điều II GATT 1994: Các mức thuế bổ sung vượt quá cam kết mà Hoa Kỳ đã đăng ký trong Biểu Hải hòa thuế quan của mình.

Mặc dù WTO đã ra phán quyết có lợi cho Trung Quốc, Hoa Kỳ không chấp nhận phán quyết này và tiếp tục duy trì các biện pháp thuế bổ sung theo Mục 301. Đây là một trong

những ví dụ điển hình về các tranh chấp thương mại kéo dài, phản ánh sự cạnh tranh chiến lược giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới.

Những nỗ lực tái cơ cấu chuỗi cung ứng

Trước tác động của mức thuế bổ sung, các công ty xe đạp điện đã bắt đầu tìm kiếm các giải pháp đa dạng hóa nguồn cung. Nhiều doanh nghiệp tập trung vào việc phát triển chuỗi cung ứng tại các quốc gia khác như Việt Nam, Thái Lan, Ấn Độ và Hàn Quốc. Tuy nhiên, do nhu cầu xe đạp điện tăng mạnh, đặc biệt sau đại dịch COVID-19, quá trình chuyển đổi này gặp nhiều thách thức.

Một số công ty tại Hoa Kỳ đã tăng cường đầu tư vào sản xuất nội địa nhằm giảm sự phụ thuộc vào nguồn nhập khẩu từ Trung Quốc. Điều này bao gồm việc xây dựng các nhà máy sản xuất linh kiện xe đạp điện và phát triển công nghệ mới để cạnh tranh với các nhà sản xuất quốc tế. Tuy nhiên, chi phí đầu tư cao và hạn chế về công nghệ là rào cản lớn đối với quá trình này.

Biện pháp thuế bổ sung theo Mục 301 không chỉ tác động đến ngành công nghiệp xe đạp điện mà còn đặt ra những câu hỏi lớn về sự cân bằng giữa lợi ích thương mại và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ. Đối với Hoa Kỳ, đây là một công cụ quan trọng

để đối phó với các chính sách thương mại của Trung Quốc, nhưng đồng thời cũng gây ra những hệ lụy về giá cả, chuỗi cung ứng và cạnh tranh thị trường.

Sự suy giảm xuất khẩu xe đạp điện từ Trung Quốc vào Hoa Kỳ đã tạo cơ hội lớn cho các quốc gia khác, đặc biệt là Việt Nam, Thái Lan và Ấn Độ. Với sự hỗ trợ từ chính phủ và khả năng tối ưu hóa chuỗi cung ứng, các quốc gia này có thể gia tăng thị phần trên thị trường xe đạp điện toàn cầu.

Bài học lớn nhất từ biện pháp thuế bổ sung là sự cần thiết của việc đa dạng hóa chuỗi cung ứng và giảm thiểu phụ thuộc vào một quốc gia duy nhất. Các doanh nghiệp cần chuẩn bị sẵn sàng cho những biến động thương mại toàn cầu, bao gồm việc đầu tư vào sản xuất nội địa, phát triển nguồn cung ứng ổn định và nâng cao năng lực cạnh tranh.

Biện pháp thuế bổ sung theo Mục 301 Luật Thương mại 1974 đã gây ra những tác động sâu rộng đối với ngành công nghiệp xe đạp điện, từ sự tăng giá sản phẩm đến khó khăn trong chuỗi cung ứng. Mặc dù Trung Quốc đã đưa vụ việc ra WTO và nhận được phán quyết có lợi, các tranh chấp thương mại vẫn tiếp diễn, phản ánh sự cạnh tranh chiến lược giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới.

Trong bối cảnh thương mại toàn cầu đầy biến động, các doanh nghiệp cần nhanh chóng thích nghi với các điều kiện mới, tập trung vào đa dạng hóa chuỗi cung ứng và đầu tư vào sản xuất nội địa để giảm thiểu rủi ro. Với sự phát triển của ngành xe đạp điện và nhu cầu ngày càng tăng, các quốc gia như Việt Nam có cơ hội lớn để củng cố vị thế và mở rộng thị phần trên thị trường quốc tế.

• Nhóm sản phẩm	Xe đạp điện, xe máy điện
• Ngày đề xuất	20/6/2018
• Ngày thông báo	16/8/2018
• Ngày có hiệu lực	23/8/2018
• Thuế suất bổ sung	25%
• Được loại trừ (thuộc List 2 trong Danh sách loại trừ được gia hạn)	Xe đạp điện (kéo dài từ tháng 9/2019 đến ngày 31/12/2020)

Đến tháng 9 năm 2019, Đại diện Thương mại Hoa Kỳ đưa ra tuyên bố loại trừ việc áp thuế bổ sung đối với một số mặt hàng nhập khẩu vào Hoa Kỳ theo yêu cầu của một nhà nhập khẩu xe máy điện. Xe máy điện và xe đạp điện trên thực tế có

chung một mã nhập khẩu trong Hệ thống hải hòa thuế quan, vì chúng đều là xe hai bánh chạy bằng điện.

Cơ quan Hải quan và Bảo vệ Biên giới Hoa Kỳ đã ra phán quyết rằng xe đạp điện thuộc cùng nhóm với xe máy điện và do đó được loại trừ khỏi thuế quan Mục 301 của Hoa Kỳ đối với hàng nhập khẩu của Trung Quốc. Việc loại trừ áp dụng cho các sản phẩm nhập khẩu từ Trung Quốc theo mã HTS 8711.60.0050 hoặc 8711.60.0090. Quyết định này có nghĩa là các nhà nhập khẩu xe đạp điện của Trung Quốc hiện được miễn thuế 25% mà chính quyền đã áp dụng vào tháng 8 năm 2018. Các nhà nhập khẩu cũng có thể thu các khoản thuế đã trả trước đó. Việc loại trừ áp thuế bổ sung đối với xe đạp điện nhập khẩu từ Trung Quốc sẽ hết hiệu lực vào ngày 31/12/2020.

Cơ hội và thách thức đối với xe đạp điện xuất khẩu của Việt Nam:

Theo Bộ Công Thương, năm 2018, lượng xe đạp điện của Việt Nam xuất khẩu sang Hoa Kỳ tăng 47% so với cùng kỳ năm 2017. Bên cạnh việc gia tăng kim ngạch cho Việt Nam, lượng xuất khẩu tăng nhanh, trùng với thời điểm Ủy ban thương mại quốc tế Hoa Kỳ (ITC) điều tra áp dụng biện pháp chống bán phá giá đối với xe đạp điện nhập từ Trung Quốc có

thể dẫn đến nguy cơ ITC tiến hành điều tra lẩn tránh thuế đối với doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam, gây ảnh hưởng liên đới tới các doanh nghiệp xuất khẩu chân chính. Do đó, Bộ Công Thương đã tăng cường kiểm tra, giám sát việc cấp giấy chứng nhận xuất xứ Việt Nam cho mặt hàng xe đạp điện, trong đó đặc biệt lưu ý tới khả năng xuất hiện hành vi làm giả xuất xứ Việt Nam.

Trong giai đoạn điều tra chống bán phá giá của Hoa Kỳ đối với xe đạp điện Trung Quốc và giai đoạn áp thuế tạm thời, lượng xe đạp nhập khẩu vào Hoa Kỳ tăng mạnh. Trong đó có cả các sản phẩm nhập khẩu từ Việt Nam, lượng xuất khẩu xe đạp điện của Việt Nam sang Hoa Kỳ trong 9 tháng đầu năm 2022 là 133.407 chiếc, đạt kim ngạch 56,5 triệu USD, tăng 47,4% về lượng và 22,6% về giá trị so với cùng kỳ năm 2021 và chiếm tỷ trọng 12,4% tổng lượng nhập khẩu xe đạp điện vào Hoa Kỳ. Các quan chức Hoa Kỳ cảnh báo, Trung Quốc có thể sử dụng nước thứ ba để nhập khẩu xe đạp điện vào Hoa Kỳ nhằm tránh hàng rào thuế quan. Trong khi đó, kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam tăng mạnh có thể dẫn đến nguy cơ ITC tiến hành điều tra lẩn tránh thuế đối với một số doanh nghiệp xuất khẩu của Việt Nam, gây ảnh hưởng liên đới tới các doanh nghiệp xuất khẩu và sản xuất của Việt Nam. Cục

Phòng vệ thương mại khuyến nghị các doanh nghiệp sản xuất và xuất khẩu nhóm hàng này theo dõi tình hình thị trường và phối hợp với các cơ quan chức năng để nắm bắt thông tin, chuẩn bị sẵn sàng hồ sơ, chứng từ, đặc biệt là hồ sơ liên quan đến xuất xứ hàng hóa, nguồn nguyên liệu nhập khẩu để sản xuất hàng xuất khẩu sang thị trường Hoa Kỳ trong thời gian tới.